

ศึกษางานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด สู่การออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง
A STUDY OF EXQUISITE FLOWER HANDICRAFTS IN FINE ARTS
TO DESIGN DECORATION PRODUCTS

สุธาสินี บุรีคำพันธ์* และธนธัส วิทยาภรณ์
Suthasini Bureekhampun and Tanatas Wittayagorn
Suthasini.bu@kmitl.ac.th and Tanatas344@gmail.com

ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรมและการออกแบบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Department of Architectural Education and Design, Faculty of Industrial Education and Technology,
King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang, Bangkok 10520 Thailand

*Corresponding author E-mail: suthasini.bu@kmitl.ac.th

(Received: March 9, 2019; Revised: March 30, 2019; Accepted: April 30, 2019)

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study and analyse the patterns and design of exquisite flower handicrafts, and 2) to design exquisite flower handicrafts for decoration. The results showed that exquisite flower handicraft had been considered to be a part of cultural wisdom and a form of fine art requiring craftsmanship. It needed to be modernised and adapted to preserve itself and to come into line with the government's campaign to improve cultural products. Its original shape, pattern and exquisite flower handicraft tools were adapted, improved and redesigned to give the flower handicraft itself a contemporary style and also to extend the life of exquisite the flower handicraft so that it can be used decoratively for longer. This research involved the design of three exquisite flower handicrafts for decoration - a ceiling lamp, a candle holder and a cover sheet for a table and chair. The handicraft entitled Roi Rak was considered highly suitable and earned the highest score with a mean of 3.89 and a standard deviation of 0.57. When this handicraft was developed as a prototype it scored a mean of 3.71 and a standard deviation of 0.59 for its design, a mean of 4.27 and a standard deviation of 0.6 for its contemporary style and a mean of 3.68 and a standard deviation of 0.51 for its interior decoration.

Keywords: fine arts; exquisite flower handicrafts; decoration product; interior decoration;
contemporary design

บทคัดย่อ

การวิจัยศึกษางานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด สู่การออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด 2) เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด ผลการวิจัยพบว่าการจัดดอกไม้สดเป็นงานประณีตศิลป์ที่ใช้ทักษะฝีมือประดิษฐ์ดอกไม้สดอย่างละเอียดลออสวยงาม เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ สมควรนำมาประยุกต์ออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง สนับสนุนนโยบายพัฒนาออกแบบสินค้าจากสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมของรัฐบาล โดยนำรูปทรง รูปแบบ ลวดลายดั้งเดิมสีของงานดอกไม้สด ได้แก่ อุปกรณ์จัดดอกไม้ เครื่องแต่งตัว เครื่องแขวน มาลัย และพานดอกไม้ มาใช้ในการออกแบบร่วมกับรูปแบบลวดลายในปัจจุบันอย่างลงตัวสมดุลตามแนวคิดการออกแบบไทยร่วมสมัย และใช้วัสดุเก่ากลับมาใช้ใหม่ได้เพื่อยืดอายุการใช้งานเพื่อประดับห้องอาหาร โรงแรม และงานมงคล ที่มีการตกแต่งแบบไทยร่วมสมัย ผลการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้แก่ โคมไฟเพดาน เชิงเทียน ผ้าปูโต๊ะและผ้าตกแต่งเก้าอี้ นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบตกแต่งจำนวน 5 ท่าน ประเมินความคิดเห็น ผลงานชื่อกร้อยได้คะแนนสูงสุด มีความเหมาะสมระดับมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ($\bar{X}$ = 3.89) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.57) นำมาวิเคราะห์และปรับปรุงให้เหมาะสมเพื่อผลิตต้นแบบจริง ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ($\bar{X}$ = 3.71) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.59) ด้านแนวคิดการออกแบบไทยร่วมสมัยมีความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ($\bar{X}$ = 4.27) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.6) ในด้านแนวคิดสำคัญศิลปะการออกแบบตกแต่งภายในมีความเหมาะสมมาก ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ ($\bar{X}$ = 3.68) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.51)

คำสำคัญ: งานประณีตศิลป์ การจัดดอกไม้สด ผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง ศิลปะการออกแบบตกแต่งภายใน การออกแบบไทยร่วมสมัย

1. บทนำ

รัฐบาลผลักดันให้ประเทศไทยพัฒนาอย่างมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืน ตามโมเดล Thailand 4.0 กำหนดกรอบเทคโนโลยีพัฒนาประเทศในกลุ่มสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการที่ครอบคลุมอุตสาหกรรมสินค้าวิถีชีวิต [1] อุตสาหกรรมแฟชั่น เครื่องประดับและอัญมณี สื่อสร้างสรรค์ และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวให้มากขึ้น [2] โดยอาศัยสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาออกแบบสินค้าและบริการ ขณะที่ยุทธศาสตร์กระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2559-2564 มีกลยุทธ์สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าด้วยสินทรัพย์ทางปัญญา อัตลักษณ์ และศิลปวัฒนธรรม [3] ผลักดันสินค้าวิถีชีวิตเป็นสินค้าเศรษฐกิจสำคัญ ทั้งผลิตภัณฑ์ตกแต่งบ้าน เฟอร์นิเจอร์ ของเล่น ของขวัญ และสินค้าแฟชั่น เพื่อก่อให้เกิดการจ้างงานและผลักดันไทยเป็นศูนย์กลางการผลิต การตลาด และการค้าในระดับภูมิภาค โดยใช้นวัตกรรมการออกแบบ [4] ซึ่งกลุ่มสินค้าวิถีชีวิตเพื่อการตกแต่งที่อยู่อาศัยช่วยอำนวยความสะดวก แสดงคุณค่าความงาม รสนิยม และเสริมมูลค่าของสินค้าและบริการที่ได้มีอยู่ ณ สถานที่แห่งนั้น การออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งจึงควรมีเอกลักษณ์โดดเด่นมีจุดดึงดูดใจผู้บริโภค

เมื่อศึกษาเอกสารและลงพื้นที่พบว่าทางเลือกในการนำภูมิปัญญา “งานช่างมีฝีมือ” ของไทย สาขา “ช่างประณีตศิลป์” [5] ประเภทช่างดอกไม้สด อันเป็นสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมของชาติมาประยุกต์ออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล เพราะการจัดดอกไม้สดอยู่กับชีวิตประจำวันมาแต่โบราณ มีการค้นพบลวดลายบนประติมากรรมสมัยทวารวดี [6] มีคุณค่าเอกลักษณ์แบบชาติไทยด้วยวิธีประดิษฐ์สีสังฆางามมีกลิ่นหอม เพื่อตกแต่งบ้านเรือนและใช้ในพิธีมงคลและอับมงคล ความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี วิถีชีวิต และสังคม ทำให้งานจัดดอกไม้สดพบเห็นได้น้อย มีผู้สืบทอดเฉพาะกลุ่ม และถูกรรณในบัญชีรายการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ พ.ศ. 2557 [7] งานดอกไม้สดบางชนิดถูกดัดแปลงไป เช่น การใช้ดอกไม้พลาสติกเพื่อลดค่าใช้จ่ายเพิ่มอายุการใช้งาน และเมื่อพิจารณากรอบทิศทางพัฒนาทางด้านวัฒนธรรมระยะ 20 ปี ของกระทรวงวัฒนธรรมในการเสริมสร้างค่านิยมอัตลักษณ์ความเป็นไทยและพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้ด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม [8] ผู้วิจัยยังเห็นความสำคัญและตั้งใจศึกษาวิเคราะห์รูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สดมาออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งรูปแบบไทยร่วมสมัยอย่างเหมาะสม เพิ่มโอกาสพบเห็น สร้างสินค้าที่มีเอกลักษณ์จากสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจและมีประโยชน์ใช้สอย โดยประยุกต์วัสดุเพิ่มอายุการใช้งาน สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด
2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด

3. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1. ด้านการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด สรุปรจากแนวคิดของ Ratanaluk Punjawutthipat [9] ได้แก่ 1) ประวัติความเป็นมา 2) อุปกรณ์ในการจัดดอกไม้ 3) ความรู้เบื้องต้นในการประดิษฐ์ดอกไม้สด 4) หลักการจัดดอกไม้สด

2. ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด ด้วยแนวคิดของนักออกแบบผลิตภัณฑ์ ของเดรย์ฟัส (Dreyfuss) ใน Siriporn Peter [10] 5 ประการ ได้แก่ 1) ประโยชน์ใช้สอย 2) รูปลักษณ์ 3) ง่ายต่อการซ่อมบำรุง 4) ต้นทุนเท่าที่จำเป็น 5) การสื่อสารของผลิตภัณฑ์ ร่วมกับแนวคิดการออกแบบด้านประโยชน์ใช้สอยของ Aran Wanichakorn [11] 2 ประการ ได้แก่ 1) ความแข็งแรง 2) รองรับการขนส่ง และบรรจุภัณฑ์ป้องกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความเสียหาย แนวคิดการออกแบบไทยร่วมสมัย สรุปรจากแนวคิดของ Porntip Ruenngtham [12] คือ การนำรูปแบบหรือลวดลายดั้งเดิมและสมัยใหม่ มาใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งอย่างลงตัวสมดุล และแนวคิดสำคัญ ศิลปะการออกแบบตกแต่งภายในของ Wattana Chudhavit [13] 6 ประการ ได้แก่ 1) แสงสว่างเหมาะสมกับพื้นที่ 2) สัดส่วนเหมาะสมกับพื้นที่ตกแต่ง 3) ความสัมพันธ์ของสี แสง เฟอร์นิเจอร์ และผนัง 4) วัสดุและพื้นผิวเหมาะสม 5) ดูแลรักษาง่าย 6) ความปลอดภัย

4. ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด โดยศึกษาจากประชากรผู้ให้ข้อมูลด้านรูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด กลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มผู้เชี่ยวชาญงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด 3 ท่าน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง มีประสบการณ์ทำงานด้านการจัดดอกไม้สด 5 ปีขึ้นไป 2) เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรกลุ่มผู้เชี่ยวชาญการออกแบบตกแต่งเพื่อประเมินความคิดเห็นผลงานการออกแบบ เลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบเจาะจง 5 ท่าน มีความเชี่ยวชาญในการออกแบบตกแต่งผลิตภัณฑ์ 3 ท่าน และการออกแบบตกแต่งงานดอกไม้สด 2 ท่าน

5. เครื่องที่ใช้ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด

แบบสัมภาษณ์ โดยสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกกึ่งมีโครงสร้างแบบปลายเปิด โดยในส่วนของ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดมีโครงสร้างสำหรับกรอกข้อมูลบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ และส่วนของ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดไม่มีโครงสร้าง เป็นข้อคำถามที่ไม่กำหนดข้อคำถามอย่างตายตัว ไม่มีการเรียงลำดับคำถาม โดยกำหนดกรอบประเด็นที่จะสัมภาษณ์และการตั้งประเด็นคำถามเพื่อให้ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ

2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด

เครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบสอบถามเพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบตกแต่ง ที่มีต่อแบบร่างผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบจากการศึกษารูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สดโดยแบบสอบถามนี้ได้ผ่านการประเมินข้อคำถามเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน

6. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยลงพื้นที่พิพิธภัณฑสถานธรรมชาติวิทยา ภาควิชาชีววิทยา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี รวบรวมข้อมูลงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สดจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร สื่อ เว็บไซต์ รวมถึงหลักการออกแบบและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสรุปแนวทางการออกแบบ เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งจากการศึกษาวิเคราะห์รูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด โดยร่างแบบและคัดเลือกแบบ แล้วนำไปประเมินความคิดเห็นโดยผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำผลการประเมินความคิดเห็นมาสรุปในรูปแบบสถิติและปรับปรุง เพื่อให้ได้แนวทางแบบร่างสมบูรณ์ผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดที่ 1 ด้านศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด

แบ่งออกเป็น 1) ด้านประวัติความเป็นมาวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ ข้อมูลการลงพื้นที่ และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 2) ด้านอุปกรณ์ในการจัดดอกไม้สดวิเคราะห์วัสดุ รูปทรง ลวดลาย การใช้งาน จากข้อมูลทุติยภูมิและการลงพื้นที่ 3) ด้านความรู้เบื้องต้นในการจัดดอกไม้สด 4) ด้านหลักการจัดดอกไม้สด วิเคราะห์รูปทรง รูปแบบ และลวดลายของมาลัย พุ่มดอกไม้ เครื่องแขวน งานดอกไม้สดในงานประเพณี และงานดอกไม้สดแบบประยุกต์ เพื่อให้ได้แนวทางการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ขั้นตอนการออกแบบรูปแบบของผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง

1) ผู้วิจัยออกแบบภาพร่างผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งตามกรอบแนวคิดการวิจัยด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งและสรุปแนวทางการออกแบบของกรอบแนวคิดที่ 1 ได้แบบร่างโคมไฟเพดาน เชิงเทียน ผ้าปูโต๊ะ และผ้าตกแต่งเก้าอี้ จากนั้นนำแต่ละชนิดมาคัดเลือกแล้วจัดเข้ากลุ่มโดยจำลองบรรยากาศการใช้งานเพื่อพัฒนา แล้วคัดเลือกร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาตามกรอบแนวคิดเหลือ 6 รูปแบบ ออกแบบบรรจุภัณฑ์ ร่างคู่มือผลิตภัณฑ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบตกแต่งเพื่อประเมินความคิดเห็น โดยวิธีการจัดลำดับค่าคะแนนมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จากนั้นนำมาวิเคราะห์และสรุปผลโดยวิเคราะห์ผลเป็นเชิงปริมาณ หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากรูปแบบของผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งที่เหมาะสม เพื่อนำไปสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง

8. ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดที่ 1 ด้านศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด

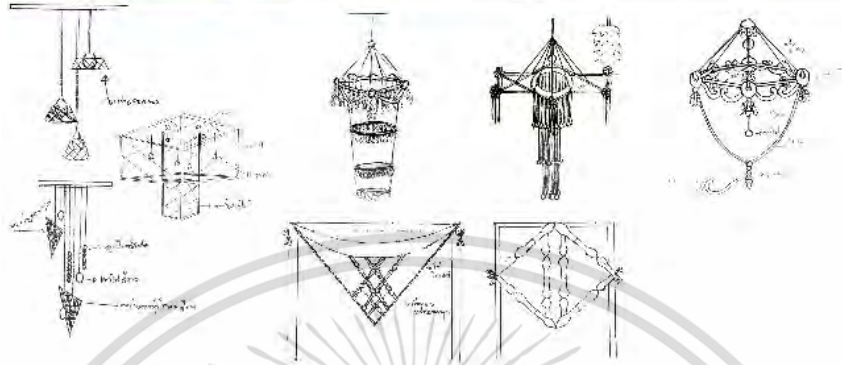
1) ด้านประวัติความเป็นมา การจัดดอกไม้สดเป็นงานประณีตศิลป์ที่ใช้ทักษะฝีมืออย่างละเอียดลออสวยงาม เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ ผลวิเคราะห์ข้อมูลทฤษฎีและผู้เชี่ยวชาญกับผู้วิจัย มีข้อสรุปได้ว่ามีคุณค่าเหมาะสมนำไปออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง ควรเผยแพร่อธิบายงานดอกไม้สดไว้ในแบบร่างคู่มือผลิตภัณฑ์ 2) ด้านอุปกรณ์ในการจัดดอกไม้ โครงเครื่องแขวนประยุกต์เป็นโครงโคมไฟ 3) ด้านความรู้เบื้องต้นในการประดิษฐ์ดอกไม้สดพบว่ามีรูปทรงดอกพุด ดอกกรัก ดอกจำปาและรูปแบบลวดลายของอุษะ เฟื่อง ตาข่าย สวน ดอกข่า ทัดหู แบบที่เรียกว่าเครื่องแต่งตัว นำมาออกแบบผลิตภัณฑ์ได้ โดยอุษะพวงคุณใช้ดอกบานไม่รู้โรย สีม่วง สีชมพู มาตัดให้พอกันร้อยสลักกันดอกและมีการร้อยสลักดอกบานไม่รู้โรย ส่วนสีที่พบบ่อยในชิ้นงานดอกไม้สดเป็นสีขาว ม่วง ชมพู และสีเหลือง ซึ่งมีวิธีเย็บ มัด ร้อย สวน บัก เสียบ กรอง นำมาใช้ออกแบบผลิตภัณฑ์ได้ 4) ด้านหลักการจัดดอกไม้สดที่มีการใช้ในการตกแต่ง งานประเพณี และงานมงคล พบลวดลายตาข่ายดอกไม้ไม่มีมาแต่โบราณและการเรียนการสอนที่มีชื่อไพเราะ เช่น สีกันดอกไม้ ลายดาวล้อมเดือน ลายกำแพงแก้ว มีการร้อยดอกพุดเกิดลวดลายตาข่ายหลายลาย โดยเปลี่ยนตำแหน่งดอกและก้านและเพิ่มจำนวนในการร้อย ส่วนดอกทัดหูมีรูปแบบกลีบดอกไม้เรียงเย็บซ้อนเป็นระเบียบสวยงาม อุษะทุกชนิดร้อยและเข้าพวงแตกต่างกันขึ้นอยู่กับชนิดดอกไม้และจำนวนดอกไม้ที่ร้อย โดยมีอุษะสร้อยสนที่พบเห็นยากเกิดจากกลีบดอกจำปาฉีกแล้วคล้องกัน ส่วนเฟื่องมีแบบที่นำลายไทยมาเป็นแบบ เช่น เฟื่องกระหนก ผลวิเคราะห์ลวดลายมาลัย เช่น ลายยกดอก และลายพานพุ่ม เช่น ลายตาประกอบ และรูปทรงรูปแบบเครื่องแขวน นำมาประยุกต์ออกแบบโคมไฟและสิ่งทอได้ 5) ด้านวัสดุควรมีอายุการใช้งานนานกว่าดอกไม้สดและนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น โลหะ กระดาษ พลาสติกที่นำกลับมาใช้ใหม่ได้ เซรามิค เครื่องปั้น และไม้ 6) ด้านโอกาสและรูปแบบการใช้งานตกแต่งสถานที่ เพอร์เนเจอร์เพื่อบรรยากาศแบบไทยร่วมสมัย เช่น บ้านไทยร่วมสมัย ห้องอาหาร โรงแรม สถานที่จัดงานมงคล ได้แก่ โคมไฟ สิ่งทอ ภาชนะจัดดอกไม้ ของประดับผนัง 7) ด้านรูปแบบงานดอกไม้สดประยุกต์ได้แนวคิดวิธีดั้งเดิมร่วมกับคิดค้นใหม่อย่างสร้างสรรค์

2. ผลการวิเคราะห์การออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง

ออกแบบรูปแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งตามกรอบแนวคิดด้านการออกแบบได้แก่ แนวคิดด้านออกแบบผลิตภัณฑ์ ด้านการออกแบบไทยร่วมสมัย ด้านศิลปะการออกแบบตกแต่งภายใน ตามวิธีการใช้งานดอกไม้สดเดิมและตำแหน่งใช้งานเหมาะสมดังนี้

1. แบบร่างผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 1 จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบเครื่องแขวน รูปแบบสามเหลี่ยมตาข่ายหน้าข้าง พวงแก้ว เครื่องแขวนขนาดใหญ่หรรษา เครื่องแขวนพวงชมพูดอกบานไม่รู้โรยที่ร้อยได้ทั้งเฟื่องและอุษะ และโคมหวดเครื่องแขวนโครงรูปดาวและกระเช้าคล้ายหวดหนึ่งข้างเหนียวที่มีเครื่องแต่งตัวหลายชนิด ได้แก่อุษะ ดอกทัดหู ตาข่ายดอกไม้ สวนปิดโครง เฟื่อง และตุ้มดอกไม้ ผู้วิจัยได้แบบร่างโคมไฟเพดานวัสดุโครงไม้และโลหะประดับดอกไม้ผ้าและดอกไม้ถัก 6 รูปแบบ ได้แก่ โคมไฟรักร้อย โคมไฟพวงแก้ว โคมไฟพวงชมพู โคมไฟหน้าข้าง และได้แบบร่างผ้าตกแต่งเก้าอี้ 2 แบบ

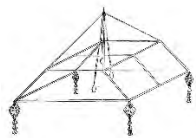
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 1 รูปเครื่องแขวน [6] ที่ได้นำมาใช้ออกแบบร่างแนวคิดผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 1 และรูปอุบะ [14] ที่ได้นำมาใช้ออกแบบร่างแนวคิดผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 2

2. แบบร่างผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 2 จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบอุบะ ได้แบบร่างโคมไฟตั้งร่วมกับงานสานไม้ไผ่ 1 แบบ เจริงเทียน 2 แบบเป็นรูปทรงดอกรัก และรูปทรงลูกบาศก์ห้อยตุ้มตั้ง วิเคราะห์รูปแบบอุบะสร้อยสนพบการฉีกกลีบดอกจำปามา คล้องกัน จึงนำมาประยุกต์รูปทรงกลีบใต้ออนซ้อยและเรียงกลีบจันทระต่อเนื่อง ได้แบบร่างโคมไฟเพดานวัสดุไม้ 1 แบบ เจริงเทียน เซรามิค 4 แบบ และแบบร่างผ้าตกแต่งเก้าอี้ 1 แบบ วิเคราะห์วิธีการมัดดอกขานำมาประยุกต์ซ้อนกลีบสั้นและซ้อนกลีบยาว ได้แบบร่างโคมไฟเพดานวัสดุไม้ 2 แบบ ซึ่งลดทอนความทึบกลีบด้วยการเจาะกลางไม้ให้บังแสงจากดวงไฟชั้นในสุด วิเคราะห์ รูปแบบของอุบะพวงคุณ ได้แบบร่างโคมไฟ 1 แบบมีสีม่วง ชมพู และจันทระการร้อยดอกบานไม่รู้โรย เจริงเทียน 1 แบบ และผ้าตกแต่งเก้าอี้ 1 แบบ

3. แบบร่างผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 3 ได้แบบร่างโคมไฟเพดานวัสดุโลหะ 1 แบบ จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบคลุมไตรในงาน อุปสมบทที่มีความโดดเด่นที่โครงสร้างเรขาคณิตและการร้อยตาข่ายดอกไม้ ตั้งตั้ง ดอกทัดหู โดยอาศัยองค์ประกอบในการ ออกแบบทั้งจุด เส้น รูปทรงเรขาคณิต ความสมดุล และใช้รูปทรงแบบอุบะขาเดียวห้อยมุม

รูปที่ 2 แบบร่างแนวคิดผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 3 จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบคลุมไตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อเผยแพร่ไปยังโซเชียลมีเดียหรือช่องทางอื่นใดโดยไม่ได้รับอนุญาตถือว่าผิดกฎหมาย และขอสงวนสิทธิ์ในเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. แบบร่างผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 4 การศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบและลวดลายตาข่ายดอกไม้ ลำดับการร้อยดอก การชำลาย การเพิ่มจำนวนและการกลับด้านของดอกเพื่อให้เกิดลวดลายใหม่ ได้แบบร่างเชิงเทียนทองแดง 2 แบบ แบบร่างผ้าตักแต่งเก้าอี้ 2 แบบ เป็นลายตาข่ายดอกพุดและตาข่ายดอกกรักและแบบร่างผ้าปูโต๊ะ 2 แบบ การออกแบบผ้าปูโต๊ะและผ้าตักแต่งเก้าอี้ใช้องค์ประกอบในการออกแบบทั้งจุด เส้น รูปร่าง รูปทรง จังหวะลายต่อเนื่อง ของดอกกรักและดอกพุด มากำหนดลายตามแบบโบราณ การเกี่ยวกันของดอกทั้งแบบถักเป็นผืนและเกี่ยวทีละดอกเพื่อให้เปลี่ยนกลับลายดอกได้

รูปที่ 3 รูปตาข่ายดอกไม้ [6] และแบบร่างแนวคิดผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 4

5. แบบร่างผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 5 จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบลวดลายพานพุ่ม ได้แบบร่างโคมไฟเพดานอะคริลิก 1 แบบ เชิงเทียนไม้ 3 แบบ เป็นการนำเอาลายตาข่ายประกอบมาออกแบบโคมไฟเพดาน และดอกไม้ผ้าบนเชิงเทียน

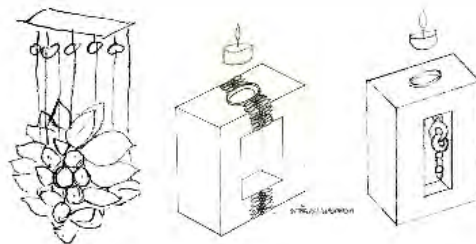
รูปที่ 4 แบบร่างแนวคิดผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 5 จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบลวดลายของพานพุ่ม

6. แบบร่างผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 6 จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบลวดลายของแบบและดอกท้าว ได้แบบร่างโคมไฟเพดานเป็นไม้เรียงขึ้น 1 แบบ แบบร่างผ้าปูโต๊ะทรงกลม 1 แบบ แบบร่างเชิงเทียนอะคริลิก 4 แบบ เป็นทรงลูกบาศก์ ตัดมุม 2 แบบเป็นทรงกลมซ้อนกลีบงานโลหะ 1 แบบ และทรงกลมติดลายเส้นแบบกลีบบัววัสดุโลหะ 1 แบบ ได้แบบร่างผ้าตักแต่งเก้าอี้ถักลายเส้นดอกท้าวและอุบะชาเดียว

รูปที่ 5 รูปดอกท้าว [6] และแบบร่างแนวคิดผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 6 จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบของแบบและดอกท้าว

7. แบบร่างผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 7 จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบและลวดลายมาลัย การร้อยกลีบดอกไม้จำนวนต่างๆ สลับสีจนเกิดเป็นลวดลาย ได้แบบร่างโคมไฟเพดาน 1 แบบจำลองการร้อยมาลัยแขวนประดับ แบบร่างเชิงเทียน 2 แบบ รูปทรงเรขาคณิต ที่นำลักษณะการคล้องกันของมาลัยสามกษัตริย์และลายมาลัยยกดอกมาใช้ในการออกแบบ

รูปที่ 6 แบบร่างแนวคิดผลิตภัณฑ์กลุ่มที่ 7 จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบและลวดลายมาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากรูปที่ 7 ผู้วิจัยคัดเลือกแบบร่างร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำมาพัฒนา ได้โคมไฟดอกข่า โคมไฟหวดร้อยรัก โคมไฟสร้อยสน โคมไฟพุดพิสุทธิ์ โคมไฟพวงแก้ว และโคมไฟแก้วพวงคุณ 2 แบบ ผ้าปูโต๊ะได้ลายดอกทศตวรรษกลมและลายตาข่ายดอกพุด 2 แบบ ผ้ามัดตกแต่งเก้าอี้ลายตาข่ายดอกพุด ลายตาข่ายดอกกรัก และลายอุษะพวงคุณ เชิงเทียนดอกทศตวรรษ เชิงเทียนปักดอกบานไม่รู้โรยผ้า และจัดเข้ากลุ่มด้วยการจำลองตกแต่งห้องที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งคือห้องอาหาร ตกแต่งเพดานและชุดโต๊ะเก้าอี้ ได้ 8 รูปแบบ ตามแนวคิดผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งมาใช้งานร่วมกันเหมือนการผสมผสานเครื่องแต่งตัวแต่ละชนิดเกิดเป็นงานดอกไม้สดที่สวยงาม และให้บรรยากาศไทยร่วมสมัยในห้องมีสีของผนังและเฟอร์นิเจอร์ไม้ที่ลงตัวสมดุลสีกับกับลักษณะแสงที่ผู้วิจัยเลือกหลอดไฟสำหรับโคมเพดานในช่วงแสงส้ม ไปถึงแสงขาว ซึ่งจะให้แสงที่อ่อนโยนบรรยากาศอบอุ่น แบบร่างผ้าปูโต๊ะ ผ้ามัดตกแต่งเก้าอี้เชิงเทียน มีขนาดสัดส่วนเหมาะสมกับแบบจำลองเฟอร์นิเจอร์และความสูงของเพดาน จากนั้นปรับปรุงและคัดเลือกให้เหลือ 6 รูปแบบตั้งชื่อตามชื่องานดอกไม้สดที่นำมาใช้ออกแบบโคมไฟดังรูปที่ 8 ประกอบด้วยชุด 1) กลีบผกา จากการศึกษาการร้อยดอกขาด้วยกลีบดอกไม้ 2) รักร้อย จากการใช้ดอกกรักร้อยโคมหวดและตาข่าย 3) กลีบแก้ว จากการศึกษาพวงแก้ว 4) กรองทอง จากการศึกษาอุษะพวงคุณและการย้อมสีบานไม่รู้โรย 5) พวงคุณ จากการศึกษาอุษะพวงคุณสีม่วง 6) สร้อยสน ตามชื่ออุษะสร้อยสนที่ศึกษาการคล้องกลีบของจำปา และทำการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับโคมไฟเพดาน 3 รูปแบบดังรูปที่ 9 1) แบบกล่องลึงกระดาษบรรจุทั้งโคมไฟ 2) แบบกล่องลึงกระดาษมีโครงกระดาษภายในป้องกันกระแทกและช่องใส่โคมไฟเพดานแยกชิ้น 3) แบบกล่องกระดาษลึงภายในมีโครงกระดาษเป็นช่องหลายช่องใส่ชิ้นส่วนโคมไฟเพดาน ภายนอกทำสีขาว และกล่องบรรจุแกนม้วนผ้าปูโต๊ะและเก็บผ้ามัดตกแต่งเก้าอี้ 1 แบบ เพื่อนำไปสอบถามความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบตกแต่งจำนวน 5 ท่าน ได้แบบร่างที่เหมาะสมชื่อชุด รักร้อย จึงนำไปวิเคราะห์ความเหมาะสมและพัฒนาตามกรอบแนวคิดเพื่อผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง

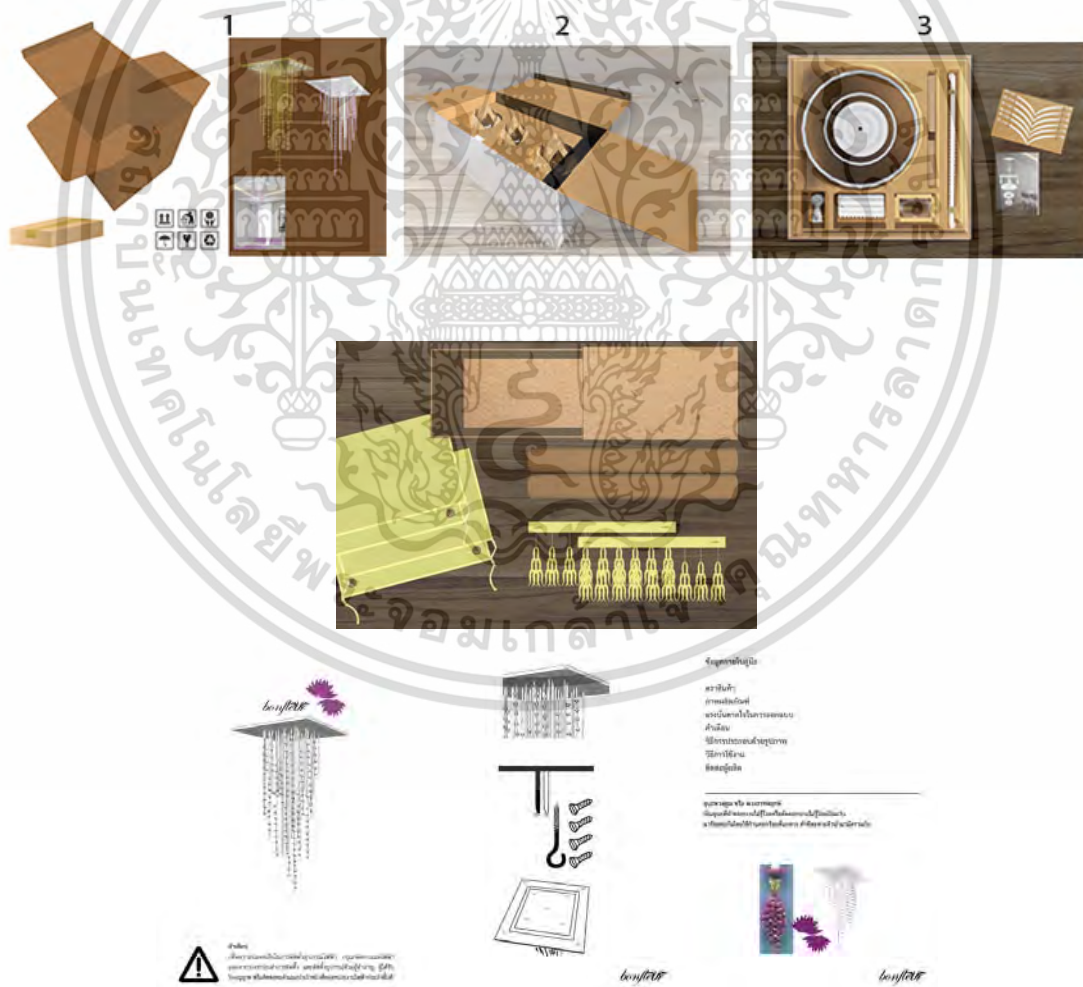

รูปที่ 7 กระบวนการพัฒนาแบบร่างและแบบร่างผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งชั้นพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 8 Sketch Design 6 รูปแบบที่ผ่านการคัดเลือกและปรับปรุงเพื่อนำไปสอบถามความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญ

รูปที่ 9 Packaging Sketch ของโคมไฟเตดานจำนวน 3 แบบ ผ้าปูโต๊ะและผ้าตกแต่งเก้าอี้ 1 แบบ และร่างคู่มือใช้งาน 1 รูปแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 ผลการประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง

รายการประเมิน	รูปแบบที่ 1 กลีบผกา		รูปแบบที่ 2 รักร้อย		รูปแบบที่ 3 กลีบแก้ว		รูปแบบที่ 4 กรองทอง		รูปแบบที่ 5 พวงคุณ		รูปแบบที่ 6 สร้อยสน	
ด้านที่ 1 แนวคิดของนักออกแบบผลิตภัณฑ์												
1. ประโยชน์ใช้สอย	3.80	0.42	3.93	0.38	3.87	0.42	3.87	0.30	3.93	0.45	3.67	0.51
2. รูปลักษณ์	3.67	0.96	4.27	0.61	4.00	0.89	3.93	0.84	4.07	0.95	4.20	0.45
3. ง่ายต่อการซ่อมบำรุง	3.40	0.55	3.00	0.71	2.80	0.45	3.60	0.89	3.20	0.84	3.30	0.50
4. ต้นทุนเท่าที่จำเป็น	3.20	0.45	3.40	0.55	3.40	0.55	3.20	0.45	3.40	0.55	3.60	0.55
5. การสื่อสารของผลิตภัณฑ์	4.10	0.50	4.27	0.77	4.20	0.77	3.50	0.72	4.00	1.00	3.70	0.50
6. ความแข็งแรง	3.40	0.55	3.60	0.55	3.60	0.55	3.80	0.45	3.80	0.84	3.80	0.45
7. รองรับการขนส่ง และบรรจุภัณฑ์ป้องกันความเสียหาย	3.50	0.55	3.50	0.55	3.60	0.69	3.20	0.27	3.50	0.55	3.30	0.50
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.58	0.57	3.71	0.59	3.64	0.62	3.59	0.56	3.70	0.74	3.65	0.49
ด้านที่ 2 แนวคิดการออกแบบไทยร่วมสมัย การนำรูปแบบหรือลวดลายดั้งเดิมและสมัยใหม่ มาใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งอย่างลงตัวสมดุล												
1. ผลิตภัณฑ์มีส่วนที่นำรูปแบบหรือลวดลาย จากการจัดดอกไม้สดมาใช้ในการออกแบบสวยงามสมดุล	4.00	1.00	4.40	0.55	4.00	1.00	4.00	0.71	3.80	0.84	4.20	0.45
2. ผลิตภัณฑ์มีค่าความเป็นไทย	4.00	0.71	4.40	0.55	4.40	0.55	4.20	0.84	4.00	0.71	4.20	0.84
3. ผลิตภัณฑ์ออกแบบโดยรวมสมัยระหว่างรูปแบบลวดลายการจัดดอกไม้สดกับรูปแบบลวดลาย หรือรูปทรงที่พบเห็นในปัจจุบัน	4.20	0.45	4.00	0.71	4.00	0.71	4.20	0.45	4.20	0.45	4.20	0.84
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	4.07	0.72	4.27	0.60	4.13	0.75	4.13	0.66	4.00	0.66	4.20	0.71
ด้านที่ 3 แนวคิดสำคัญศิลปะการออกแบบตกแต่งภายใน												
1. แสงสว่างเหมาะสมกับพื้นที่	3.80	0.92	3.40	0.55	3.70	0.87	3.90	0.77	3.90	0.77	3.90	0.50
2. สีสันเหมาะสมกับพื้นที่ตกแต่ง	3.80	0.84	4.00	0.55	4.00	1.00	4.00	0.71	4.00	0.00	4.00	0.00
3. ความสัมพันธ์ของสี แสง เฟอร์นิเจอร์ และผนัง	3.60	0.87	3.90	0.63	3.90	0.58	3.70	0.69	3.90	0.22	3.70	0.50
4. วัสดุและพื้นผิวเหมาะสม	4.20	0.63	4.20	0.77	4.10	0.82	3.70	0.69	4.00	0.71	3.90	0.22
5. ดูแลรักษาง่าย	3.00	0.00	3.00	0.00	3.20	0.45	3.40	0.55	3.40	0.55	3.40	0.55
6. ความปลอดภัย	3.60	0.89	3.60	0.55	3.60	0.55	3.80	0.45	3.60	0.55	3.80	0.45
ค่าเฉลี่ยรายการประเมิน	3.67	0.69	3.68	0.51	3.75	0.71	3.75	0.64	3.80	0.47	3.78	0.37
ผลรวมค่าเฉลี่ยรายการประเมิน 3 ด้าน	3.77	0.66	3.89	0.57	3.84	0.69	3.82	0.62	3.83	0.62	3.88	0.52

จากตารางที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นต่อรูปแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งที่เหมาะสม ตามลำดับ รูปแบบที่ 2 ชื่อรักร้อย มีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.89, S.D. = 0.57) รองลงมาคือรูปแบบที่ 6 ชุดสร้อยสน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.88, S.D. = 0.52) รองลงมาคือ รูปแบบที่ 3 กลีบแก้ว ความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.84, S.D. = 0.69) รองลงมาคือ รูปแบบที่ 5 พวงคุณ ความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.83, S.D. = 0.62) และรองลงมาคือ รูปแบบที่ 4 กรองทอง ความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.82, S.D. = 0.62) และรองลงมาคือ รูปแบบที่ 1 กลีบผกา มีความเหมาะสมระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.77, S.D. = 0.66) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบตกแต่งมีความเห็นว่าสวยงามกลมกลืน เสนอแนะให้ผ้าปูโต๊ะและผ้าตกแต่งเก้าอี้ใช้การพิมพ์ลายบนผ้าหรือพิมพ์ลายบนผ้าโปร่งเพื่อให้ทำความสะอาดได้ง่าย หรือการปักลายตาข่ายดอกไม้บนผ้าพื้นแล้วเสริมเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลวดลายอื่นเพื่อยกยอตาข่ายให้โดดเด่น และเสนอแนะให้ชุดผลิตภัณฑ์แต่ละชุดควรมีที่มาหรือมีรูปทรงจากงานจัดดอกไม้สดใกล้เคียงกัน เช่น พัฒนาเป็นชุดตาข่ายดอกไม้ ชุดมาลัย เพื่อสร้างความกลมกลืนมากขึ้น ในด้านสี แสง ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะการศึกษาการตกกระทบของแสงในห้องใช้งานเพิ่มเติมเมื่อผลิตต้นแบบจริง และด้านวัสดุควรเหมาะสมกับการใช้งานในโรงแรม ห้องอาหาร ที่ทำความสะดวกสบายยิ่งขึ้น เช่น การใช้โลหะบนโคมไฟเพดานแทนผ้าถักหรือโครงไม้ เพิ่มอายุการใช้งาน โดยมีความชื่นชมความสวยงาม ซึ่งจะได้นำรูปแบบที่ 2 ชุดที่รื้อรอย ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นว่าเหมาะสมที่สุดมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อดำเนินการสู่การสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งต่อไป

9. สรุปและอภิปรายผล

1. อภิปรายผลการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด

จากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบงานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สด สอดคล้องกับสรุปแนวคิดในการจัดดอกไม้สดของรัตนลักษณ์ ปัญญาพัฒน์ [9] ในด้านไม่มีประวัติความเป็นมาแน่ชัด แหล่งค้นคว้าคือหนังสือ จิตรกรรม ประติมากรรม และสารคดีเอกลักษณ์ไทยกล่าวถึงการพบประติมากรรมศิลปะทวารวดีคล้ายลายเฟื่อง ดอกไม้ร่วง อุบะ โดยงานดอกไม้สดได้ขึ้นบัญชีมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ การวิเคราะห์ข้อมูล ความเห็นผู้เชี่ยวชาญ และผู้วิจัยเห็นตรงกันว่าสมควรนำมาประยุกต์ออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งสนับสนุนนโยบายพัฒนาออกแบบสินค้าจากสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมของรัฐบาล โดยอาศัยรูปทรงรูปแบบ ลวดลายดั้งเดิม และสีของงานดอกไม้สดที่พบในอุปกรณ์จัดดอกไม้ เครื่องแต่งตัว เครื่องแขวน มาลัย และพานดอกไม้ มาใช้ในการออกแบบร่วมกับรูปแบบลวดลายในปัจจุบันอย่างลงตัวสมดุลตามแนวคิดการออกแบบไทยร่วมสมัย และยึดอายุการใช้งานผลิตภัณฑ์ด้วยการใช้วัสดุนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เพื่อใช้งานประดับห้องอาหาร เฟอร์นิเจอร์ ภายในโรงแรม และงานมงคล ที่มีการตกแต่งแบบไทยร่วมสมัย โดยต้องคำนึงถึงการใช้งานดอกไม้สดตามเดิมและความเหมาะสม ได้แนวทางออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งที่เหมาะสมเป็นประเภท โคมไฟ สิ่งทอ ภาชนะจัดดอกไม้ ของประดับบนโต๊ะอาหารและประดับผนัง

2. อภิปรายผลการวิเคราะห์การออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง

ผลการประเมินความคิดเห็นผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งรูปแบบที่ 2 ชื่อที่รื้อรอย มีความเหมาะสมระดับมาก ประกอบด้วยโคมไฟเพดาน เชิงเทียน ผ้าปูโต๊ะและผ้าตกแต่งเก้าอี้ใช้ตกแต่งห้องอาหาร ภายในโรงแรม และสถานที่จัดงานมงคล โดยโคมไฟเพดานสีขาวได้ประยุกต์ออกแบบจากการศึกษาและวิเคราะห์โคมหวดเครื่องแขวนโครงรูปดาวมีกระเช้าคล้ายหวดหนึ่งขาวเหนียวของชาวอีสานที่มีเครื่องแต่งตัวเป็นงานพื้นฐานการจัดดอกไม้สดหลายชนิด เป็นโคมไฟแบบผู้ใช้งานประกอบบางส่วนเอง มีมุมดาวติดอุบะดอกไม้ผ้าถัก และดอกที่ดูเหมือนทรงกลม ปรับเปลี่ยนเอาดอกไม้ผ้าออกเพื่อแขวนมาลัย อุบะ ติดดอกที่ดูเหมือนดอกไม้สดได้ ส่วนโครงหวดลดทอนรูปทรงเป็นชิ้นไม้เส้นโค้งครึ่งวงกลม บนโครงรูปดาวติดดวงไฟจำปาหงายขึ้นมองคล้ายเชิงเทียนตามแบบโคมไฟในปัจจุบัน ให้แสงโทนอ่อน ส่วนยึดเพดานเป็นโซโลหะขนาดเล็ก เชิงเทียนเป็นไม้กลึงคล้ายพานพุ่มตัดยอดประดับดอกไม้ผ้าลายตา ประกอบจากการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบพานพุ่มจัดเข้าชุด 3 ชั้น โลหะตีความสูง สามารถวางเทียนที่มีฐานรองโลหะบนยอดตัด ผ้าปูโต๊ะเป็นผ้าลายตาข่ายดอกไม้สีก้านดอกทรงแบนเรียบตามรูปเส้นรอบวงของดอกพุด หรือสามารถผลิตโดยใช้ถักโครเชต์ลายสีก้านดอก ส่วนผ้าตกแต่งเก้าอี้เป็นผ้ารัดพันกึ่งด้านหลังห้อยชายตาข่ายดอกกรักผ้า โดยผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งเป็นสินค้าที่ใช้ต้นทุนสินทรัพย์ทางวัฒนธรรม ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรมและเทคโนโลยี สนองนโยบายของรัฐบาล กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงวัฒนธรรม มีความสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกิดจากการใช้ทุนทางวัฒนธรรม เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์จากทุนทางวัฒนธรรมเมืองนครชุม จังหวัดกำแพงเพชร [15] การศึกษาและพัฒนาของที่ระลึก จากเครื่องแขวนไทย [16] โดยยังมีความสอดคล้อง ในด้านส่งเสริมให้คนทั่วไปได้รู้จักและเรียนรู้ถึงเรื่องเครื่องแขวนไทยได้มากยิ่งขึ้น เพราะมีการนำมาใช้น้อยลง จึงเป็นการช่วยอนุรักษ์และเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จัก และแนะนำการพัฒนาผลิตภัณฑ์อื่นให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย

10. ข้อเสนอแนะ

ควรมีการศึกษาความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่งและการวิจัยทางการตลาดเพื่อให้ตรงกับกลุ่มผู้ซื้อสินค้าผลิตภัณฑ์เพื่อการตกแต่ง และนำองค์ความรู้งานประณีตศิลป์การจัดดอกไม้สดไปวิจัยและพัฒนาออกแบบผลิตภัณฑ์อื่นเช่น สิ่งทอ สินค้าแฟชั่น และพัฒนาอุปกรณ์สำหรับการจัดดอกไม้สดให้มันทนการประดิษฐ์ที่ลดลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- [1] Oxford University Press. 2012. **Oxford-River Books English-Thai Dictionary**. Translate by Faculty of Arts, Chulalongkorn University. Bangkok: River Books.
- [2] Ministry of Industry (Thailand). 2016. **Thai Industrial Development Strategy 4.0, 20 years (2017 - 2036)**.
- [3] Ministry of Commerce (Thailand). 2016. **Strategic plan, Ministry of Commerce, 2016-2021**.
- [4] Naewna. 2017. 23 October. **STYLE, Lifestyle Exhibition and the greatest in the region**. p.15.
- [5] Airports of Thailand Public. 1997. **Office of Traditional Arts**. Bangkok: Airports of Thailand Public Co., Ltd.
- [6] Board of Thailand National Identity. 2007. **Thai Identity Documentary, Thai Traditional Fresh Floral Mobiles**. Office of the Prime Minister (Thailand). [Online]. Retrieved from <http://www.trueplookpanya.Com/learning/detail/20645/030999>. (September 01, 2018).
- [7] Ministry of Culture. 2014. **The Act on the Promotion and Preservation of Cultural Wisdom**.
- [8] Ministry of Culture. 2016. **Draft the strategic direction for 20 years in culture In accordance with the national strategic direction for 20 years**.
- [9] Ratanaluk Punjawutthipat 2004. **Fresh flowers in Thai culture**. Bangkok: Setthasilp.
- [10] Siriporn Peter. 2550. **Human and design**. Bangkok: Odean Store.
- [11] Aran Wanichakorn 2016. **Local product design**. Bangkok: Chulalongkorn University.
- [12] Porntip Ruengtham. 2013. **Design Theory**. Mahasarakham: Inthanin.
- [13] Wattana Chudhavipata. 2013. **Interior design**. Bangkok: Wittayapat.
- [14] Maneerat Chantanaphalin. 1984. **Thai Heritage Book, Volume 4, Thai Traditional Fresh Floral Mobiles**. p. 57-58.
- [15] Chaturong Louhapensang, et al. 2017. Development Product Design Base On Concept Of Creative Economy From Cultural Capital Of Nakhon Chum District, Kamphaeng Phet Province. **Journal of Industrial Education**, 16(1), p. 64.
- [16] Kittisak Tammasakchai, et al.2558. Study and development souvenir product from thai flower mobile. **Art and Architecture Journal**, Faculty of

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้